

Εργασία στα Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Κείμενο: «Του γιοφυριού της Άρτας», Παραλογή

- **Θέμα εργασίας:** Μετουσιώνουμε το θρύλο του Διαβολογέφυρου Τροιζηνίας σε παραλογή, εμπνεόμενοι από το δημοτικό τραγούδι «Του γιοφυριού της Άρτας», και συνθέτουμε το δικό μας δημοτικό τραγούδι με τίτλο «Του Διαβολογέφυρου»

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

1. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%86%CF%8D%CF%81%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%86%CF%81%CF%84%CE%B1%CF%82
2. <https://www.troizinia-methana.gr/gr-atroiziniadiavolo.html>

- **Διδάσκουσα:** Γκενεράλη Αγγελική, ΠΕ02
- **Ομάδα σύνθεσης οι μαθήτριες του Γ΄1:** Αθανασοπούλου Ελένη, Αθανασοπούλου Ιωάννα, Διγγελπούλου Αγγελική, Ζαβέρδα Μαρία, Κουτρομάνη Μαριλένα, Λοτσάρη Αγγελική, Νικολακοπούλου Ειρήνη
- Στο πλαίσιο του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και με αφορμή τη διδασκαλία του δημοτικού τραγουδιού «Του γιοφυριού της Άρτας», δόθηκε ως εργασία δημιουργικής γραφής σε ομάδα μαθητριών, που είχαν εκπονήσει έρευνα για μύθους και θρύλους που συνοδεύουν το χτίσιμο γεφυριών της Ελλάδας, το θέμα: **Μετουσιώνουμε το θρύλο του Διαβολογέφυρου Τροιζηνίας σε παραλογή, εμπνεόμενοι από το δημοτικό τραγούδι «Του γιοφυριού της Άρτας», και συνθέτουμε το δικό μας δημοτικό τραγούδι με τίτλο «Του Διαβολογέφυρου»,** αφού πρώτα τα παιδιά διδάχτηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού του τύπου τραγουδιών με χαρακτηριστικά παραδείγματα.
- **Στόχοι της εργασίας:**
 1. Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες, επ' αφορμή ενός εμβληματικού δημοτικού τραγουδιού, το είδος της παραλογής, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ένα από τα οποία είναι και το στοιχείο του μύθου/θρύλου - που πάντα συγκινούσε τη λαϊκή μούσα - ως βασικού άξονα της ιστορίας που αφηγείται μια παραλογή.
 2. Να μετουσιώσουν έναν θρύλο που συνοδεύει κάποιο άλλο γνωστό γεφύρι της Ελλάδας, σε παραλογή δικής τους έμπνευσης και σύνθεσης με τα βασικά χαρακτηριστικά του είδους – όπου αυτό κατέστη δυνατόν βέβαια, λόγω της εξαιρετικής δυσκολίας του εγχειρήματος αυτού.
 3. Να εμπνευστούν από τη μετουσίωση ενός θρύλου σε δημοτικό τραγούδι και να την επιχειρήσουν με τον δικό τους ποιητικό τρόπο.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΓΕΦΥΡΟΥ

Τρανός Πασάς διέταξε γιοφύρι να στεριώσει
Κόσμο φέρνει, κόσμο παίρνει, μάστορες και παραγιούς
κι αρχιμάστορα σπουδαίο απ' τους πλέον ξακουστούς.
Δυο τ' αφήνει αποτυχίες, τρίτη τέτοια δεν χωρεί
το κεφάλι του θα χάσει στην περίπτωση αυτή.
Και παλεύαν μήνες δέκα το γιοφύρι να σταθεί,
μα χάθηκαν δυο ευκαιρίες και έμεινε η φαρμακερή.
Εδιαβάσαν τα βιβλία, πήραν μπρος τις εκκλησιές,
ρώτησαν τις καφετζούδες, μα δεν ήξεραν κι αυτές .
Σκυθρωπός βασανισμένος καθισμένος στην γωνιά,
στη φωτιά απελπισμένα μια λύση αναζητά.
Και στις φλόγας τη λεπίδα του διαβόλου η μορφή
λέει «Πίστεψε σε μένα και γιοφύρι θα σταθεί».
Μέσα στην απελπισιά του την ψυχή του, του χαρίζει
«Κάλλιο μια ψυχή χαμένη , παρά η κεφαλή κομμένη».
Και βρεθήκανε οι πέτρες κι οι πετράδες οι καλοί
Και σε τρεις βδομάδες μέσα επεράσαν οι πεζοί.
Φήμη απέκτησε μεγάλη, χρήμα πήρε με ουρά ,
Και έξι χρόνια επεράσαν ζώντας σαν και τον αγά.
Ελησμόνησε την μοίρα του διαβόλου την κακιά.
Ήταν μέρα με λιακάδα ξάστερη και καθαρή,
είπε ακίνδυνο πως είναι το γιοφύρι να διαβεί
τα φλουριά του τα κρυμμένα να τα πάρει από 'κει .
Δρόμο παίρνει δρόμο αφήνει κι ανεβαίνει στο γιοφύρι
και στη μέση της καμάρας ξάφνου ο ουρανός ανοίγει.
Η γη αναταράχτηκε και το γιοφύρι εσείστη
βροντή, φωτιά πετάχτηκε και μέγα αστροπελέκι,
την κεφαλή του χτύπησε και τον πετάει κάτω.
Και άλλο μεγαλύτερο το σπίτι του το καίει
Και ευθύς εκαταράστηκε, βαριά κατάρα λέει:
«Να μην περάσει άνθρωπος σε τούτο το γιοφύρι
που ο διάβολος το έστησε με λίρες και ζαφείρια».
Όμως ξαναλογίστηκε και την κατάρα πήρε
«Ας είν χαλάλι η ψυχή κι η οικογένειά μου
στου κόσμου τα αξέχαστα θα μείνει το όνομά μου!»

ΤΜΗΜΑ Γ'1 - ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ: ΕΛΕΝΗ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΩΑΝΝΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΙΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΖΑΒΕΡΔΑ, ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΟΤΣΑΡΗ, ΕΙΡΗΝΗ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Το δημοτικό τραγούδι, με τη μορφή της Παραλογής, που συνέθεσε η Ομάδα των παραπάνω μαθητριών του Γ'1, είναι εμπνευσμένο από το θρύλο που συνοδεύει το Διαβολογέφυρο, στην περιοχή της Τροιζηνίας, και ανατέθηκε στο πλαίσιο διδασκαλίας του δημοτικού τραγουδιού «Του γιοφυριού της Άρτας», ως εργασία δημιουργικής γραφής στο μάθημα των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Ακολουθούν κάποιες πληροφορίες σχετικά με το γεφύρι, επιλεγένες από την ίδια Ομάδα...

ΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟΓΕΦΥΡΟ

Το **Διαβολογέφυρο** είναι μια απόκρημνη περιοχή με άγρια ομορφιά που βρίσκεται πάνω από το χωριό της Τροιζήνας. Είναι μια πανέμορφη χαράδρα με πλούσια βλάστηση, γεμάτη από πικροδάφνες, αιωνόβια δέντρα και πλατάνια. Στο βάθος της τρέχει ένα μικρό ποτάμι, που κατεβαίνει από τα βουνά δημιουργώντας σε ορισμένα σημεία του μικρές λίμνες με παγωμένο πεντακάθαρο νερό ανάμεσα σε τεράστια βράχια. Μικροί καταρράκτες κυλούν σε λειασμένα βράχια.

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΠΟΥ ΤΟ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ

Ένας θρύλος αναφέρει ότι επί Τουρκοκρατίας ο πασάς της περιοχής διέταξε ένα φημισμένο πρωτομάστορα να κατασκευάσει γέφυρα σε αυτή την πολύ απόκρημνη τοποθεσία, στο μεγάλο ποτάμι του Δαμαλά, το Χρυσορρόα, αλλιώς θα του 'περνε το κεφάλι.

Η δυσκολία βρισκόταν στο γεγονός ότι στο σημείο εκείνο οι δυο βράχοι που θα μπορούσε να στηριχτεί η γέφυρα ήταν πολύ μακριά ο ένας από τον άλλο.

Ο γεφυροποιός προσπάθησε δυο φορές να στηρίξει την γέφυρα, αλλά δεν το κατόρθωσε. Ενώ ετοιμαζόταν για την τρίτη προσπάθεια (αν αποτύγχανε θα αποκεφαλιζόταν) εμφανίστηκε ο διάβολος, ο οποίος του υποσχέθηκε να τον βοηθήσει με αντάλλαγμα την ψυχή του.

Ο γεφυροποιός δέχτηκε, και τότε σε μια νύχτα κατασκευάστηκε η γέφυρα. Το ίδιο βράδυ ο διάβολος δώρισε στον πρωτομάστορα ένα πιθάρι χρυσά φλουριά. Ο γεφυροποιός έγινε πάμπλουτος, αλλά δεν πρόλαβε να χαρεί τα πλούτη του πέρα από έξη χρόνια. Μια μέρα ενώ διέσχιζε τη γέφυρα, για να επισκεφθεί το σημείο που είχε κρυμμένο το θησαυρό του, σηκώθηκε άγριος άνεμος, τον πήρε και τον εξαφάνισε. Την ίδια στιγμή κεραυνός έκαψε το σπίτι και την οικογένεια του. Έτσι, σύμφωνα με αυτόν το θρύλο, η γέφυρα αυτή ονομάστηκε "**Διαβολογέφυρο**".

Το περίεργο είναι ότι στους βράχους γύρω από τη γέφυρα υπάρχουν βαθουλώματα σαν διχαλωτές πατημασιές κατσίκας (τέτοια πόδια έχει λένε και ο Διάβολος). Ίσως αυτές να έδωσαν την αφορμή να πλαστεί αυτός ο θρύλος.

Όμως η σπλή αυτή μοιάζει και με σπλή αλόγου, πράγμα που ίσως έκανε τους αρχαίους Τροιζήνιους να πιστεύουν ότι την έκανε το φτερωτό άλογο "Πήγασος" και για αυτό το λόγο ονόμασαν το νερό που έτρεχε "Ιπποκρήνη".

(ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ: <https://www.troizinia-methana.gr/gr-atroiziniasdiavolo.html>)

• ----- •

